

23. BÖLÜM

ADLİ ECZACILIK VE ECZACILIĞIN HUKUKİ BOYUTU

Rezzan Günday |

*Doctor's pharmacopolae errore, Pharmacopolae errore correxit ex lege est scriptor.
Doktorun hatasını eczacı, eczacının hatasını hukuk düzeltir.*

Adli Eczacılık ve Borçlar Hukuku Bakımından Değerlendirme

Adli eczacılık, eczacılık ve ilaç bilimlerinin yasal konulara uygulanmasıdır. Adli eczacılar, dava ve dava sürecini düzenleyici ayrıca ceza adalet sistemi ile ilgili çalışmaları yürütürler. Adli eczacılık diğer bilim dalları uzmanlık bilgilerinden de faydalanan ve geniş bilgi birikimi ile görüş oluşturan dünyada oldukça eski ülkemizde yerini yeni bulan bir alandır. Adli eczacı, sağlık ile ilgili malpraktis, advers ilaç reaksiyonları, uyuşturucu kullanımı, sağlık hizmeti suistimali, ilaç sahtekarlığı, zehirlenme ve çok sayıda diğer hukuki ve ceza davası ile ilgili yasal davalarda değerli bir uzman ve danışmandır.

Serbest Eczacılıkta Borçlar Hukuku Bakımından Sözleşmeler

Borçlar hukuku bakımından sözleşmeler 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (TBK) 1. maddesinde *sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur* şeklinde düzenlenmiştir. Kanunda sözü geçen irade açıklaması, açık veya örtülü olabilir. TBK bu madde ile sözleşmelerin yazılı/sözlü, açık/örtülü olacağını kabul eder. Bu durumun ayrık hali: bazı sözleşmelerin kanunda öngörülen bazı şekil şartlarına uygun olması zorunluluğudur. Aksi düzenlemeler yok hükmündedir, ör. yazılı olması gereken, gayrimenkul satışı, yazılı olmak ve tapu dairesinde yapılması.

Serbest eczane eczaneleri bakımından yapılan sözleşmeler yazılı olabileceği gibi örtülü de olabilir, ör. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) sağlık yardımından faydalanan kişilere verilecek ilaçlar bakımından Türk Eczacılar Birliği (TEB) ve SGK tarafından hazırlanan ilaç verme protokolünü yazılı olarak kabulü halinde mümkündür oysa herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan faydalanmayan hastaya ilaç tedarikinde özel bir sözleşme olmasına gerek yoktur. TBK'na göre

alanla örtüşmektedir. ABD’de eczacılar yerel, eyalet ve federal hükümetlerle çeşitli pozisyonlarda bulunmaktadır, Son yasal değişiklikler ile birçok eczacı adli dava danışmanı olarak serbest çalışmaktadır. Ayrıca, adli bir eczacı, malpraktis, advers ilaç reaksiyonları, ilaç kullanımı, sağlık hizmetinde yapılan sahtekarlıkları tespit etmede, zehirlenme ve diğer birçok dava ve ceza davası ile ilgili yasal davalarda değerli bir kaynak olarak yer almaktadır.

Adli eczacı olarak görev alabilmek için, eczacılık ve hukuk bilgilerin bir arada değerlendirilmesinin gerektiği açıktır. Bununla ilgili olarak eczane ve eczacılık hakkında temel yasalar ile birlikte çalışmamızda kısaca değindiğimiz Türk Borçlar Hukuku, İdare Hukuku, Türk Ceza hukuku ve İş Hukuku ile ilgili bilgileri, eczacılığın değişimi konusunda uluslararası değişim ve gelişmeleri yakından takip etmek faydalı olacaktır. Eczacılık, adli konularda temel bilgilere, diğer meslek gruplarından çok daha fazla sahip ve eğitimlidir.

Gözden Geçirme

1. Adli Eczacılık nedir?
2. Eczanelerde ilaç dışında satışı yapılmasına izin verilen ürünlerin gruplandırılması nasıldır?
3. Kamu görevlisinin hazırlamış olduğu belgenin sahteliği bakımından aranan üç ana unsuru belirtiniz.

KAYNAKLAR

1. Aktay G. Adli Bilimlerde Yeni Bir Alan: Adli Eczacılık. <http://www.academia.edu/11037865/> (Erişim: Ekim 2019).
2. Aslan İY. Ticaret Hukuku Dersleri, 13. Baskı, Bursa, Ekin Yayınevi, sf. 112, 2019.
3. Gözler K. İdare Hukuku, 3. Baskı, Cilt 1. Bursa, Ekin Kitabevi, sf.863, 2019.
4. Hakeri H. Tıp Hukuku, 18. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, sf.1251, 2020.
5. Judgments of The Court of Justice İn Case C-531/06 and in Joined Cases C-171/07 and C-172/07. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/CJE_09_44 (Erişim: Haziran 2019).
6. Özen M. Kamu Sağlığına Karşı İşlenen Suçlar. s.167, s.174, 2008. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/97602> (Erişim:Kasım 2019).
7. Y.13.H.D.2016/31077 E, 2018196 k, 17.01.2018. www.legalbank.net (Erişim: Aralık 2019).
8. Yargıtay Ceza Kurulu E. 1988/9-339 K. 1988/394, T. 31.10.1988. https://www.hukuki.net/ictihat/Yargitay_Ceza_Genel_Kurulu_1988-9_339.php (Erişim: Kasım 2019).
9. Yurtcan E. Yargıtay Kararları Işığında Kabahatler Kanunu ve Yorumu <http://tbbayinlari.barobirlik.org.tr/TBBBooks/548.pdf>, s. 214, s.108, (Erişim: Aralık 2019).
10. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/2.5.610314.pdf> (Erişim: Kasım.2019).
11. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6197.pdf> (Erişim: Kasım 2019).